

Sylabus przedmiotu dla kierunków regulowanych *Anatomia człowieka*

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-Dentystyczny
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	Jednolite magisterskie
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	ZAKŁAD ANATOMII PRAWIDŁOWEJ i KLINICZNEJ CENTRUM BIOSTRUKTURY Warszawa, ul. Chałubińskiego 5, tel. i fax 629-52-83 e-mail : anatomy@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof Bogdan Ciszek
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Osoba zostanie podana na początku roku akademickiego
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr Iulian Komarnitki
Prowadzący zajęcia	Pracownicy i doktoranci Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej CB WUM w roku akademickim 2021/2022

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1 i 2 (zimowy i letni)	Liczba punktów ECTS	10.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		20	0,8
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)		115	4,6
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		115	4,6

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie z poszczególnymi elementami organizmu człowieka, z ich kształtem, budową, położeniem, topografią oraz zrozumieniu ich wzajemnej zależności. Wyjaśnienie podstawowych pojęć ciała ludzkiego, (znajomości budowy ciała człowieka żywego).
C2	znać mianownictwo anatomiczne w języku polskim, łacińskim i angielskim
C3	Poznanie anatomii opisowej i topograficznej w zakresie głowy i szyi, narządu żucia .

C4	znać anatomię układu stomatognatycznego (np. umieć opisać budowę zębów stałych i mlecznych, umieć opisać cechy prawidłowego zwarcia w trzech płaszczyznach, umieć opisać budowę i mechanikę stawu skroniowo-żuchwowego, umieć opisać struktury układu stomatognatycznego w badaniach obrazowych: radiologicznych, CT, CBCT, MRI, USG)
C5	Poznanie i zastosowanie podstawowych pojęć nauczania klinicznego przydatnych w zastosowaniu zdobytej wiedzy dotyczącej budowy i czynności narządów jako bazy do nauki przedmiotów klinicznych

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)*

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Efekty w zakresie
--	-------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

A.W1	Struktury organizmu ludzkiego: komórki, narządy i układy, ze szczególnym uwzględnieniem układu stomatognatycznego
A.W2	Rozwój narządów i całego organizmu, ze szczególnym uwzględnieniem narządu żucia
A.W3	Budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym i czynnościowym
A.W4	Rolę układu nerwowego w funkcjonowaniu poszczególnych narządów
A.W5	Znaczenie czynnościowe poszczególnych narządów i tworzonego przez nie układów
A.W6	Anatomiczne uzasadnienie badania przedmiotowego

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

A.U1	Interpretuje relacje anatomiczne zilustrowane podstawowymi metodami badań diagnostycznych z zakresu radiologii (zdjęcia przeglądowe i z użyciem środków kontrastowych)
------	--

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(nieobowiązkowe)*

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	zna, opisuje, wyjaśnia, budowę ciała człowieka posługując się mianownictwem anatomicznym w języku polskim, łacińskim i angielskim
----	---

W2	Wykazuje znajomość struktur organizmu ludzkiego ze szczególnym uwzględnieniem układu stomatognatycznego.
W3	Charakteryzuje rozwój ze szczególnym uwzględnieniem narządu żucia.
W4	Charakteryzuje i zna rozwój narządów i całego organizmu, w podejściu topograficznym i czynnościowym. poznanego na zajęciach praktycznych oraz na zdjęciach rentgenowskich, obrazach USG, TK, MR i endoskopowych oraz zależność pomiędzy budową i czynnością narządu
W5	Zna podstawowe zagadnienia anatomii klinicznej jako bazę do dalszej nauki z przedmiotów klinicznych
W6	Zna i rozumie szacunek ciała ludzkiego, także podczas zajęć praktycznych (prosektoryjnych) w odniesieniu do zwłok ludzkich

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	posługuje się w mowie i piśmie mianownictwem anatomicznym w języku polskim, angielskim i łacińskim;
U2	rozpoznaje struktury anatomiczne na preparatach, modelach anatomicznych i badaniach diagnostycznych z zakresu radiologii (USG, TK, CBCT, MRI, RTG z i bez kontrastu)
U3	Wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu anatomii człowieka posługując się z zagadnieniami anatomii klinicznej jako bazę do dalszej nauki z przedmiotów klinicznych

Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	Okazać szacunek wobec ciała ludzkiego (zwłok), grup społecznych, uczuć religijnych w trosce o ich dobro
K2	Dalszego samokształcenia z zachowaniem tajemnicy lekarskiej.

6. ZAJĘCIA

Podane niżej programy wykładów i ćwiczeń zostały określone w ogólnym i krótkim brzmieniu
Program może ulegać niewielkiej modyfikacji w zależności od układu kalendarza.

Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń zostanie podany na początku roku

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
WYKŁAD 1-3	OSTEOLOGIA	
W1-Wykład 1	Anatomia - przedmiot i rola w nauce i praktyce lekarskiej; ogólna budowa organizmu ludzkiego. Płaszczyzny, osie. Rodzaje kości. Budowa kości. Rodzaje połączeń kości. Budowa stawu, podział stawów	A.W2
W1-Wykład 2	Czaszka jako całość - ściany, doły i jamy czaszki. Staw skroniowo-żuchwowy, budowa i czynność	A.W2
W1-Wykład 3	Wybrane zagadnienia z budowy kręgosłupa, klatki piersiowej. Połączenia w obrębie kończyny górnej i dolnej	A.W5
ĆWICZENIA 1-8		
C1- Ćwiczenie 1	Kość czołowa, ciemieniowa, potyliczna, sitowa i klinowa.	A.W2, A.W5
C1- Ćwiczenie 2	Kość skroniowa, łzowa, nosowa, lemiesz, małżowina nosowa dolna, kość jarzmowa	A.W2, A.W5
C1- Ćwiczenie 3	Szczeka, kość podniebienna, żuchwa, kość gnykowa	A.W2, A.W5

C1- Ćwiczenie 4	Czaszka jako całość - ściany, doły, jamy czaszki (jama nosowa, oczodół). Ciemiączka Połączenia kości czaszki. Staw skroniowo-żuchwowy	A.W2, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 5	Kręgi szyjne, piersiowe, lędźwiowe, kość krzyżowa, kość guziczna. Połączenia kręgów. Kręgosłup jako całość. Żebra, mostek. Klatka piersiowa jako całość	A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 6	Łopátka, obojczyk. Kość ramienna, łokciowa i promieniowa. Kości ręki. Połączenia kończyny górnej	A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 7	Miednica. Kość udowa, kość piszczelowa, strzałka, rzepka. Kości stopy. Połączenia kończyny dolnej	A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 8	POWTÓRZENIE MATERIAŁU Repetytorium tematyczne. ZALICZENIE USTNE przy preparacie	A.W2, A.W5, A.U1
WYKŁAD 4-5	OŚRODKOWY UKŁAD NERWOWY	
W1-Wykład 4	Podział ontogenetyczny i kliniczny mózgowia. Układ komorowy. Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Budowa półkuli mózgu	A.W4, A.W5
W1-Wykład 5	Drogi i ośrodki czuciowe. Ośrodki i drogi ruchowe. Objawy uszkodzenia dróg czuciowych i ruchowych.	A.W4, A.W5
ĆWICZENIA 9-14		
C1- Ćwiczenie 9	Podział mózgowia. Opony mózgowia i rdzenia kręgowego. Naczynia OUN. Powierzchnia zewnętrzna i przekroje rdzenia kręgowego. Nerw rdzeniowy.	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 10	Kresomózgowie – powierzchnia zewnętrzna półkul mózgu. Lokalizacja czynności w korze mózgu. Kresomózgowie środkowe. Jądra podkorowe. Istota biała półkul. Komora boczna. Między mózgowie – budowa zewnętrzna. Komora III.	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 11	Pień mózgu – powierzchnia grzbietowa i podstawna. Śródmózgowie. Most. Rdzeń przedłużony. Komora IV. Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 12	Lokalizacja jąder nerwów czaszkowych. Miejsca wyjścia nerwów czaszkowych. Ośrodki i drogi czuciowe - przebieg i objawy uszkodzenia.	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 13	Ośrodki i drogi ruchowe - przebieg i objawy uszkodzenia. Mózdzek. Układ siatkowaty, układ Limbiczny. Anatomia przekrojów w obrazach CT i NMR.	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 14	POWTÓRZENIE MATERIAŁU. Repetytorium tematyczne. ZALICZENIE	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6, A.U1
WYKŁAD 6-10	GŁOWA – SZYJA	
W1-Wykład 6	Wybrane zagadnienia z topografii szyi - trójkąty. Przestrzenie międzypowięziowe. Układ tętniczy, żylny i chłonny głowy i szyi	A.W3, A.W5
W1-Wykład 7	Krtąń - topografia, budowa, unaczynienie, unerwienie. Nerw twarzowy - objawy porażenia centralnego i obwodowego	A.W4, A.W5
W1-Wykład 8	Rozwój twarzy. Wady rozwojowe głowy i szyi. Ogólna budowa jamy ustnej	A.W2, A.W4, A.W5
W1-Wykład 9	Nerw trójdzielny. Zwoje przywspółczulne n.V. Gruczoły ślinowe	A.W4, A.W5
W1-Wykład 10	Narząd wzroku i narząd przedsionkowo - ślimakowy	A.W4, A.W5

ĆWICZENIE 15-25		
C1- Ćwiczenie 15	Skóra i przydatki skóry. Okolice głowy i szyi. Mięśnie szyi: m. szeroki, m. mostkowo-obojęczykowo-sutkowy, mięśnie podgnykowe i nadgnykowe. Powięź szyi. Trójkąty szyi. Splot szyjny	A.W4, A.W5A, W.6
C1- Ćwiczenie 16	Tętnice, żyły i naczynia chłonne szyi i głowy. Pęczek naczyniowo-nerwowy szyi.	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 17	Krtań. Tchawica. Mięśnie głębokie szyi. Pień współczulny	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 18	Mięśnie wyrazowe twarzy. Nerw twarzowy. Tętnica twarzowa. Topografia okolicy przyusznico – żwaczowej	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 19	Nos zewnętrzny i jama nosowa. Zatok przynosowe Gardło, przełyk. Nerw IX. Pierścień chłonny gardła	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 20	Nerwy X, XI, XII. Tarczycy i przytarczycy – budowa, unerwienie, unaczynienie, czynność.	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 21	Jama ustna – budowa ogólna, ograniczenia. Mięśnie żucia – topografia i znaczenie. Gruczoły ślinowe – podział, budowa, unerwienie, unaczynienie, czynność. Język – budowa, unerwienie, unaczynienie, czynność.	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 22	Nerw trójdzielny. Zwoje przywspółczulne nerwu trójdzielnego	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 23	Narząd przedsionkowo-ślizniakowy n. VIII. Narząd wzroku. Nerw wzrokowy Mięśnie gałki ocznej. Nerw III, IV, VI	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 24	Topografia przestrzeni międzypowięziowych: skroniowa, podskroniowa, policzkowa, skrzydłowo-żuchwowa, podbródkowa, podżuchwowa, zażuchwowa, podjęzykowa, przygardłowa i zagardłowa	A.W2, A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 25	POWTÓRZENIE MATERIAŁU. Repetytorium tematyczne. ZALICZENIE	A.W2, A.W3, A.W4, A.W5, A.W6, A.U1
WYKŁAD 11-14	UKŁAD STOMATOGNATYCZNY	
W1-Wykład 11	Jama ustna – budowa szczegółowa. Wargi, policzki, podniebienie, dno jamy ustnej - budowa, unerwienie, unaczynienie, czynność.	A.W1, A.W2, A.W5,
W1-Wykład 12	Budowa szczegółowa zębów stałych: zęby sieczne i kły. Budowa szczegółowa zębów stałych: zęby trzonowe i przedtrzonowe. Budowa zębów mlecznych.	A.W1, A.W2, A.W5,
W1-Wykład 13	Rozwój zębów. Okresy wyrzynania zębów mlecznych i stałych. Zaburzenia ząbkowania. System oznaczania FDI. Przyzębie. Unerwienie zębów górnych i dolnych. Miejsca znieczulenia gałęzi n. V.	A.W1, A.W2, A.W5,
W1-Wykład 14	Staw skroniowo-żuchwowy. Mięśnie żucia. Podstawowe punkty orientacyjne, linie i płaszczyzny opisujące struktury układu stomatognatycznego. Zgryz i zwarcie. Cechy prawidłowej okluzji według trzech płaszczyzn.	A.W1, A.W2, A.W5,
ĆWICZENIE 26-32		
C1- Ćwiczenie 26	Jama ustna – budowa szczegółowa. Wargi, policzki, podniebienie, dno jamy ustnej - budowa, unerwienie, unaczynienie, czynność.	A.W1, A.W2, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 27	Przyzębie – budowa, podział, unerwienie i unaczynienie. Unerwienie i unaczynienie zębów górnych i dolnych.	A.W1, A.W2, A.W5, A.W6

	Odpyływ chłonki z zębów. Miejsca znieczulenia gałęzi nerwu trójdzielnego	
C1- Ćwiczenie 28	Budowa szczegółowa zębów stałych. Budowa szczegółowa zębów mlecznych	A.W1, A.W2, A.W3, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 29	Zgryz i zwarcie. Cechy prawidłowej okluzji według trzech płaszczyzn.	A.W1, A.W2, A.W3, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 30	Budowa i mechanika stawu skroniowo- żuchwowego. Mięśnie żucia. Unaczynienie i unerwienie stawu skroniowo-żuchwowego i mięśni żucia.	A.W1, A.W2, A.W3, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 31	Struktury anatomiczne układu stomatognatycznego w badaniach obrazowych. Ukształtowanie błony śluzowej jamy ustnej w zależności od wieku, anatomia układu stomatognatycznego w badaniu wewnątrz- i zewnątrzustnym na osobniku żywym.	A.W1, A.W3, A.W6
C1- Ćwiczenie 32	POWTÓRZENIE MATERIAŁU. Repetytorium tematyczne. ZALICZENIE	A.W1, A.W2, A.W3, A.W4, A.W5, A.U1
WYKŁAD 15-16	KŁATKA PIERWSIOWA	
W1-Wykład 15	Klatka piersiowa i jej podział. Mięśnie i powięź klatki piersiowej. Dół pachowy, jama pachowa, spłot ramienny. Sutek. Drogi odpływu chłonki z sutka	A.W4, A.W5
W1-Wykład 16	Śródpierście – podział, zawartość. Opłucna, płuca. Mechanika i fizjologia oddychania. Serce – budowa, unaczynienie i unerwienie	A.W4, A.W5
ĆWICZENIE 33-38		
C1- Ćwiczenie 33	Powtórzenie wiadomości z układu kostno-stawowego klatki piersiowej. Linie orientacyjne ciała. Okolice klatki piersiowej. Sutek – budowa, unaczynienie, unerwienie. Mięśnie i powięź klatki piersiowej.	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 34	Dół pachowy. Jama pachowa i jej zawartość. Spłot ramienny. Tętnica i żyła pachowa. Tętnica piersiowa wewnętrzna. Naczynia i nerwy międzyżebrowe	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 35	Śródpierście – podział i zawartość. Przepona. Nerw przeponowy. Grasa. Opłucna. Tchawica i oskrzela. Płuca. Mechanika i fizjologia oddychania	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 36	Osierdzie. Serce - budowa ogólna i szczegółowa. Unaczynienie i unerwienie serca. Naczynia wieńcowe. Aorta, pień płucny, żyła główna górna i dolna	A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 37	Przetyk. Pnie błędne. Śródpierście tylne. Żyły nieparzyste. Naczynia i węzły chłonne klatki piersiowej. Pień współczulny. Narządy klatki piersiowej w badaniach obrazowych.	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 38	POWTÓRZENIE MATERIAŁU. Repetytorium tematyczne. ZALICZENIE	A.W3, A.W4, A.W5, A.U1
WYKŁAD 17-19	JAMA BRZUSZNA I NARZĄDY MOCZOWO-PŁCIOWE	
W1-Wykład 17	Ściany jamy brzusznej- miejsca zmniejszonej oporności tych ścian - kanał pachwinowy i udowy – przepukliny. Unaczynienie narządów jamy brzusznej. Rozwój i najczęstsze wady wrodzone układu pokarmowego i otrzewnej. Ułożenie narządów w jamie brzusznej	A.W4, A.W5

W1-Wykład 18	Wybrane zagadnienia z budowy i topografii wątroby, trzustki, śledziony. Układ żyły wrotnej – krążenie oboczne	A.W4, A.W5
W1-Wykład 19	Przestrzeń zaotrzewnowa i jej zawartość. Wybrane zagadnienia z rozwoju i budowy układu moczowego. Wady wrodzone. Wybrane zagadnienia z rozwoju i budowy układu rozrodczego żeńskiego i męskiego	A.W4, A.W5
ĆWICZENIE 39-46		
C1- Ćwiczenie 39	Okolice przedniej ściany brzucha. Mięśnie przedniej ściany brzucha: mm skośne, poprzeczny, prosty, czworoboczny lędźwi. Budowa pochewki mięśnia prostego. Miejsca zmniejszonej oporności. Kanał pachwinowy i udowy. Splot lędźwiowy. Powierzchnia wewnętrzna przedniej ściany brzucha	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 40	Rozwój układu pokarmowego i otrzewnej. Podział jamy otrzewnej. Podział przewodu pokarmowego i położenie poszczególnych narządów w jamie brzusznej. Pień trzewny. Przetyk i żołądek - topografia, budowa, unaczynienie, unerwienie i czynność. Jelito cienkie – podział, położenie, budowa, czynność, unerwienie i unaczynienie. Tętnica kręzkowa górna – zakres unaczynienia	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 41	Trzustka - położenie, budowa, unaczynienie, czynność. Śledziona – położenie, budowa, unaczynienie, czynność. Żyła wrotna, krążenie wrotne, krążenie płodowe	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 42	Pojęcie przestrzeni zaotrzewnowej i zawartość. Mięśnie tylnej ściany brzucha. Splot lędźwiowy Nerki i nadnercza. Aorta brzuszna, jej topografia, gałęzie. Żyła główna dolna – topografia, dopływy. Tętnica biodrowa wewnętrzna	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 43	Część lędźwiowa i krzyżowa pnia współczulnego. Moczowód. Pęcherz moczowy. Cewka moczowa żeńska i męska – topografia, unaczynienie i unerwienie	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 44	Narządy płciowe wewnętrzne żeńskie: jajnik, jajowód, macica. Narządy płciowe zewnętrzne – topografia, unaczynienie i unerwienie. Splot podbrzusny górny i dolny. Dno miednicy. Krocze i okolica krocza. Przepona miednicy i przepona moczowo-płciowa	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 45	Narządy płciowe męskie. Gruczoł krokowy. Jądro. Pęcherzyki nasienne. Powróżek nasienny. Prącie. Moszna. Topografia, unaczynienie i unerwienie	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 46	POWTÓRZENIE MATERIAŁU. Repetytorium tematyczne. ZALICZENIE	A.W3, A.W4, A.W5, A.U1
WYKŁAD 20	KOŃCZYNA GÓRNA I DOLNA	
W1-Wykład 20	Wybrane zagadnienia z anatomii kończyny górnej i dolnej. Arteriografia, flebografia, limfografia, NMR, TK	A.W3, A.W4, A.W5,
ĆWICZENIE 47-52		
C1- Ćwiczenie 47	Okolice grzbietu. Mięśnie grzbietu powierzchowne. Mięsień prostownik grzbietu. Kanał kręgowy. Unerwienie skóry karku i potylicy. Okolice kończyny górnej. Mięśnie obręczy kończyny. Nerwy splotu ramiennego dla mięśni obręczy. Nerwy i żyły podskórne ramienia. Mięśnie ramienia. Pęczek naczyniowo-nerwowy ramienia. Nerw pachowy i nerw mięśniowo-skróny	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6

C1- Ćwiczenie 48	Mięśnie przedramienia, grupa przednia, boczna i tylna. Dół łokciowy. Tętnice przedramienia: promieniowa i łokciowa. Nerw pośrodkowy, nerw łokciowy i nerw promieniowy. Mięśnie kłębku i kłębika oraz mięśnie środkowe ręki. Miejsc wyczuwania tętna i wkłuwanie się do naczyń	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 49	Węzły chłonne pachwinowe. Mięśnie obręczy kończyny dolnej. Mięśnie uda - grupa przednia, przyśrodkowa i tylna. Trójkąt udowy, kanał przywodzicieli. Tętnica i żyła udowa. Nerw udowy i nerw zasłonowy. Nerwy i naczynia pośladkowe górne i dolne	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 50	Splot krzyżowy. Mięśnie goleni - grupa przednia, boczna i tylna. Dół podkolanowy. Nerw kulszowy. Nerw piszczelowy i nerwy strzałkowe. Tętnica podkolanowa i jej gałęzie. Tętnica piszczelowa przednia i tylna. Kanał kostki przyśrodkowej. Miejsca wyczuwalności tętna i wkłuwania się do naczyń żylnych. Krótkie mięśnie stopy. Objawy porażenia nerwów kończyny dolnej po ich uszkodzeniu na różnych poziomach	A.W3, A.W4, A.W5, A.W6
C1- Ćwiczenie 51	POWTÓRZENIE MATERIAŁU. Repetytorium tematyczne. ZALICZENIE	A.W3, A.W4, A.W5, A.U1
C52- Ćwiczenie 52	ZALICZENIE ZALEGŁOŚCI	

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- 1/ Mała Anatomia Kliniczna B.Ciszek, K.Krasucki, A.Aleksandrowicz PZWL
- 2/ Anatomia Człowieka W.Sylwanowicz (red.Sokołowska Pituchowa) PZWL
- 3/ Anatomia Człowieka A.Bochenek M.Reicher T I-V PZWL (wybrane rozdziały)
- 4/ Anatomia Ośrodkowego Układu Nerwowego dla Studentów H.Dobaczewska
- 5/ Anatomia Kliniczna Głowy i Szyi R.Aleksandrowicz, B.Ciszek PZWL
- 6/ Zarys Anatomii Człowieka A.Krechowiecki, F.Czerwiński PZWL
- 7/ Mianownictwo Anatomiczne R.Aleksandrowicz PZWL

Uzupełniająca

- 1/ Anatomia Topograficzna i Stosowana W. Łasiński T I-III PZWL
- 2/ Anatomia Prawidłowa Człowieka T.Marciniak RU ZSP AM Wrocław
- 3/ Anatomia Czynnościowa Ośrodkowego Układu Nerwowego B.Gołąb PZWL
- 4/ Anatomia Głowy dla Stomatologów W.Łasiński PZWL
- 5/ Anatomia tom I i II - Lippert Urban & Partner
- 6/ Anatomia Człowieka A.Bochenek M.Reicher T I-V PZWL
- 7/ dostępne na rynku słowniki mian anatomicznych
- 8/ Anatomia człowieka. Kompendium. K. Krasucki, IPNR 2014
- 9/ Anatomia ośrodkowego układu nerwowego. Kompendium. K. Krasucki, IPNR 2016

ATLASY KLASYCZNE - przykłady

- 1/ Sobotta Atlas Anatomii Człowieka T I-II dowolne wydanie
- 2/ Kiss Atlas Anatomii dowolne wydanie
- 3/ Bertollini Atlas Anatomii dowolne wydanie
- 4/ Sinielnikow Atlas Anatomii dowolne wydanie
- 5/ Petra Kopf-Meier dowolne wydanie
- 6/ Prometheus dowolne wydanie

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.W1, A.W2 A.W3, A.W6 A.U1	Uczestnictwo w wykładach i ćwiczeniach Kartkówka na każdych zajęciach – dokumentowana w karcie studenta zaliczenie <u>Osteologii</u> jest ustne na ocenę przy preparacie	zaliczenie kartkówek na 60% Przedmiot kończy się egzaminem testowym i praktycznym na ocenę. Uzyskanie $\geq 65\%$ poprawnych odpowiedzi z obu części Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).
A.W1, A.W2, A.W3, A.W4, A.W5, A.W6 A.U1	Uczestnictwo w wykładach i ćwiczeniach Kartkówka na każdych zajęciach - dokumentowana w karcie studenta Sprawdzian (kolokwium) podsumowujący wiedzę z określonego zakresu w formie praktycznej (szpilki) i pisemnej (test) <i>65% prawidłowych odpowiedzi</i>	zaliczenie kartkówek na 60% Przedmiot kończy się egzaminem testowym i praktycznym na ocenę. Uzyskanie $\geq 65\%$ poprawnych odpowiedzi z obu części Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

9. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

W przypadku nauczania w formie online w roku akademickim 2021/2022 zostanie podana korekta regulaminu

Ćwiczenia odbywają się w salach Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej.

Studenci zobowiązani są do opanowania przewidzianych programem wiadomości wg planu.

podanego celem sprawdzenia umiejętności logicznej interpretacji materiału podawanego na wykładach, ćwiczeniach.

Aby w pełni wykorzystać czas ćwiczeń student obowiązany jest przychodzić na zajęcia przygotowany z aktualnego materiału oraz obowiązuje znajomość materiału ze wszystkich poprzednio odbytych ćwiczeń i wykładów

Dopuszcza się **jedną** usprawiedliwioną nieobecność w cyklu tematycznym.

Odrabianie nieobecności z inną grupą na zajęciach jest niemożliwe. Przekroczenie liczby czterech nieobecności w semestrze uniemożliwia jego zaliczenie i tym samym oznacza niedopuszczenie do egzaminu.

Osoby te zdają zaliczenie w trybie dopuszczającego zaliczenia do egzaminu w terminie wyznaczonym przez Zakład przed sesją egzaminacyjną pod koniec kursu anatomii (forma tego zaliczenia może być ustna lub pisemna) jest to ostateczny termin

Nie spełnienie powyższych warunków oznacza nie zaliczenie roku i niedopuszczenie do egzaminu

Nie jest przewidziane organizowanie dodatkowych terminów zaliczeń.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń, semestru, roku i dopuszczenie do egzaminu z Anatomii jest czynny udział w wykładach i ćwiczeniach oraz uzyskanie zaliczenia z każdego tematu ćwiczeń (60% sprawdzianów na ćwiczeniach) i kolokwium.

Zaliczenie wszystkich sprawdzianów z danego cyklu pozwala na zdobycie dodatkowych 5 pkt. do kolokwium teoretycznego.

Kryteria oceniania

EGZAMIN PRAKTYCZNY

Egzamin praktyczny polega na rozpoznaniu 60 struktur anatomicznych (wraz ze stroną) z czego pierwsze 36pkt na 40 w zakresie „punktów bazowych” w zakresie Głowy i Szyi oraz Czaszki (pierwsze 20 szpilek) oraz co najmniej 40pkt. z pozostałych szpilek. Oznacza to zdobycie 76 pkt na 120 z całości egzaminu. W zestawie szpilek egzaminacyjnych 20 szpilek bazowych oraz 40 szpilek ogólnych powinny być opisane po łacinie. W przypadku nieuzyskania 36pkt. z części bazowej pozostała część egzaminu praktycznego nie jest oceniana (lista struktur bazowych jest podana w sylabusie – są to najważniejsze struktury anatomiczne, brak ich znajomości uniemożliwia zaliczenie egzaminu). Rozpoznanie struktury bazowej jest oceniane na 0pkt lub 2pkt. Pozostałe struktury 0pkt lub 1pkt lub 2 pkt.

EGZAMIN TESTOWY zalicza 65%

(egzamin teoretyczny składa się ze 120 pytań. Aby go zaliczyć należy uzyskać co najmniej 76 pkt)

W celu obiektywnego potwierdzenia wiedzy i umiejętności należy uwzględnić odpowiednie stopniowanie wynikające z określonych kryteriów oceny

Suma punktów z egzaminu praktycznego i testowego

ocena	kryteria
2,0 (ndst)	Brak osiągnięć zakładanych efektów kształcenia, stopień opanowania mniejszy 0-151
3,0 (dost)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 152-169
3,5 (ddb)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 170-187
4,0 (db)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 188-205
4,5 (pdb)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 206-223
5,0 (bdb)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 224-240

REGULAMIN ZAJĘĆ

Forma zaliczenia przedmiotu

Materiał podzielony jest na 7 cykli tematycznych

- ◆ Osteologia.
- ◆ Ośrodkowy układ nerwowy.
- ◆ Głowa i szyja.
- ◆ Układ Stomatognatyczny
- ◆ Klatka piersiowa, jama piersiowa
- ◆ Brzuch i jama brzuszna. Narządy moczowo - płciowe
- ◆ Grzbiet Kończyna górna i dolna

Cykl osteologii kończy się kolokwium ustno-praktycznym (przy preparacie).

Drugi termin - poprawkowy - ma miejsce w ciągu jednego z kolejnych dwóch ćwiczeń.

Termin trzeci (w przypadku nie zaliczenia dwóch poprzednich terminów) może mieć miejsce w drugiej połowie maja przed sesją letnią po zakończeniu kursu anatomii jest to ostateczny termin.

Pozostałe cykle tematyczne kończą się kolokwiami teoretycznymi (test) oraz praktycznymi (szpilki).

Z każdego kolokwium teoretycznego (36 pytań- 1min na pytanie) można uzyskać 36p,

Kolokwium teoretyczne z **Głowy i Szyi** składa się z 72 pytań.

Tym samym z kolokwium teoretycznych można uzyskać 252 pkt. w ciągu roku akademickiego i ewentualnie dodatkowe 35 pkt. za zdanie wszystkich sprawdzianów ćwiczeniowych.

W trakcie każdego kolokwium praktycznego należy rozpoznać 18 struktur oznaczonych wskaźnikami z numerem(szpilka). Czas na rozpoznanie 30 sek. Szpilki oceniane są na 0pkt, 1pkt lub 2pkt). Maksymalna ocena za kolokwium praktyczne to 36pkt. W zestawie szpilek kolokwium praktycznego na wszystkie pytania powinna być udzielona odpowiedź po łacinie.

Kolokwium praktyczne z **Głowy i Szyi** składa się z 36 szpilek. Należy w jego trakcie rozpoznać 10/12 szpilek bazowych (20pkt). Uzyskanie co najmniej 20pkt z części bazowej stanowi warunek niezbędny do zaliczenia pozostałych punktów. Wynik z części bazowej poniżej 20pkt oznacza, że tylko te punkty są zaliczone, a dalsza część nie jest oceniana. W zestawie szpilek na kolokwium z zakresu Głowy i Szyi 12 szpilek bazowych oraz pozostałe 24 szpilki ogólne powinny być opisane po łacinie.

Kolokwium praktyczne z **Układu Stomatognatycznego** składa się z 18 szpilek. Należy w jego trakcie rozpoznać 5/6 szpilek bazowych (10pkt). Uzyskanie co najmniej 10pkt z części bazowej stanowi warunek niezbędny do zaliczenia pozostałych punktów. Wynik z części bazowej poniżej 10pkt oznacza, że tylko te punkty są zaliczone, a dalsza część nie jest oceniana. W zestawie szpilek na kolokwium z zakresu Układu Stomatognatycznego 6 szpilek bazowych oraz pozostałe 12 szpilek ogólnych powinny być opisane po łacinie. Warunkiem dopuszczenia do kolokwium z Układu Stomatognatycznego jest wykonanie rysunku konturowego wybranych zębów w skali 10:1.

W sumie w ciągu roku akademickiego można uzyskać 252pkt. (szczegółowe zasady zdawania części praktycznej patrz strona www.anatomy.ib.amwaw.edu.pl. Dla kierunku Lekarsko-Dentystycznego szpilki bazowe obowiązują w zakresie Czaszki, Głowy i szyi oraz Układu Stomatognatycznego)

Kolokwium odbywa się dla wszystkich studentów danego rzutu na początku ćwiczeń. Z chwilą rozpoczęcia kolokwium brak wstępu na sale prosektoryjną. Osoby spóźnione tracą termin.

Do zaliczenia kursu anatomii i dopuszczenia do egzaminu niezbędne jest zaliczenie kolokwium z osteologii w I lub II terminie, zaliczenie co najmniej 60% sprawdzianów przygotowania studenta w każdym semestrze oraz zdobycie z pozostałych kolokwium łącznie 164pkt za kolokwia teoretyczne i 164pkt za kolokwia praktyczne.

Osoby, które zaliczyły w pierwszym albo drugim semestrze mniej niż 60% sprawdzianów przygotowania studenta do ćwiczeń podchodzą w końcu maja do dopuszczającego kolokwium testowego z całości materiału.

Osoby, które uzyskały mniej niż 164p za kolokwia teoretyczne testowe podchodzą w końcu maja do dopuszczającego kolokwium testowego z całości materiału.

Poziom zaliczenia 65%

Osoby które uzyskały mniej niż 164p za kolokwia praktyczne podchodzą w końcu maja do dopuszczającego kolokwium praktycznego z całości materiału.

Warunek pomyślnego zaliczenia to: zaliczenie pkt. bazowych z Czaszki, Głowy i szyi oraz Układu stomatognatycznego i uzyskanie w łącznej punktacji 65% .

Dopuszczające kolokwia teoretyczne i praktyczne odbywają się po zakończeniu kursu anatomii – jest to termin ostateczny.

Nie spełnienie powyższych warunków oznacza nie zaliczenie roku i niedopuszczenie do egzaminu.

Egzamin z Anatomii odbywa się w sesji letniej i składa się z części praktycznej i teoretycznej - testowej. Warunkiem zdania egzaminu jest pozytywne zaliczenie obu części. Nie zaliczenie jednej części praktycznej lub teoretycznej oznacza ocenę niedostateczną z całości egzaminu.

Aby zaliczyć egzamin praktyczny należy uzyskać 36pkt na 40 w zakresie „punktów bazowych” w zakresie Czaszki, Głowy i szyi oraz Układu stomatognatycznego (pierwsze 20 szpilek) oraz co najmniej 40pkt. z pozostałych szpilek. Oznacza to zdobycie 76 pkt na 120 z całości egzaminu. W przypadku nieuzyskania 36pkt. z części bazowej pozostała część egzaminu praktycznego nie jest oceniana.

Egzamin teoretyczny składa się ze 120 pytań. Aby go zaliczyć należy uzyskać co najmniej 76 pkt.

Przy ZAPiK działa Studenckie Naukowe Koło Anatomiczne. W Kole pracują sekcje: neuroanatomiczna, anatomii klinicznej płodu i układu sercowo-naczyniowego, anatomii narządu ruchu

Członkiem koła może zostać student, który zdał egzamin z anatomii z wynikiem pozytywnym. Tym samym student odbywający kurs anatomii przewidziany programem studiów nie może być członkiem koła lub jeśli był nim wcześniej musi zawiesić członkostwo do czasu zdania egzaminu w celu uniknięcia konfliktu interesów.

W drugim semestrze roku akademickiego rozpoczną się fakultatywne wykłady poświęcone Anatomii Klinicznej (wtorek 17:00 - 18:30). Są to monograficzne wykłady przeznaczone dla studentów wszystkich lat studiów oraz specjalizujących się lekarzy.

W drugim semestrze rozgrywany jest turniej wiedzy anatomicznej „Scapula Aurea” dla studentów I roku wydziałów lekarskich, wydziału lekarsko-dentystycznego. Troje zwycięzców zostaje zwolnionych z egzaminu z anatomii z oceną bardzo dobrą. Wyłoniona w toku konkursu reprezentacja uczelni bierze udział w Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Anatomicznej Scapula Aurea

Punkty bazowe

Zasady zdawania egzaminu praktycznego i kolokwiiów (Głowa i szyja) (liczba stanowisk odnosi się do egzaminu)

1. Na każdym z trzydziestu stanowisk należy rozpoznać dwa punkty oznaczone szpilkami.
2. Czas na 1 stanowisko 60 sek.
3. Preparatów nie wolno dotykać przemieszczać i odwracać albowiem następna zdająca osoba nie będzie miała szansy na rozwiązanie sprawdzianu.
4. Maksymalna ocena za jedną szpilkę 2 pkt.

Przykładowe warianty oceny szpilka wbita w t. tarczową górną lewą

1. a. thyroidea sup. sin. 2p.
 2. a. thyroidea sup. dx. 1p.
 3. a. thyroidea sup. 1p
 4. t. tarczowa górna lewa 1p.
 5. t. tarczowa górna prawa 0p.
 6. t. tarczowa górna 0p.
 7. a. thyroidea 0p.
 8. lewa lub sin. 0p
5. **Uwaga!** Prawidłowe rozpoznanie struktury pojedynczej w sposób sugerujący jej przystość lub zwielokrotnienie = 0p.
np. trachea dx. Falx cerebri sin. Tentorium cerebelli sup.
6. Na egzaminie aby zaliczyć należy zdobyć 76 pkt na 120 możliwych Osoby ubiegające się o termin "0" poza odpowiednimi ocenami z kolokwiiów (patrz regulamin) muszą w obu sprawdzianach zdobyć co najmniej po 100pkt.
7. Pierwsze 20 szpilek będzie wbite w punkty bazowe czyli podstawowe struktury anatomiczne których praktyczna znajomość odróżnia wiedzę lekarza od wiedzy przedstawicieli innych zawodów medycznych. Tutaj ocena będzie tylko na 2pkt albo na 0pkt bez wariantów pośrednich. Np.: przy oznaczeniu lewej t.szyjnej wspólnej jedyną pozytywną odpowiedź to:
1. a.carotis communis sin. 2p.
 2. a.carotis communis dx. 0p
 3. a.carotis communis 0p.
 4. a.carotis 0p.
 5. t.szyjna wspólna lewa 0p.

6. t.szyjna wspólna prawa 0p.
7. t.szyjna wspólna 0p.
8. t.szyjna 0p

W grupie dwudziestu punktów bazowych można popełnić 2 błędy. Większa liczba błędów powoduje automatyczne niezaliczenie i praca nie jest dalej sprawdzana. Oznacza to, że aby zaliczyć egzamin należy uzyskać w tej części 36 pkt.

CRANIUM

Otwory i kanały zawierające nerwy czaszkowe oraz

1. canalis caroticus
2. meatus acusticus externus
3. canalis nasolacrimalis
4. fossa hypophysialis
5. canalis pterygoideus
6. impressio trigeminalis (impressio trigemini)
7. foramen et canalis mandibulae
8. pars alveolaris mandibulae
9. processus alveolaris maxillae
10. alveolus dentalis

Kości czaszki

1. Os frontale
2. Os ethmoidale
3. Os temporale
4. Os sphenoidale
5. Os parietale
6. Os occipitale
7. Maxilla
8. Os zygomaticum
9. Os palatinum
10. Os nasale
11. Mandibula

COLLUM

1. m. sternocleidomastoideus
2. a. carotis communis
3. a. carotis interna
4. a. carotis externa
5. v. iugularis interna et externa
6. trachea
7. glandula thyroidea
8. os hyoideum
9. epiglottis
10. plica vocalis
11. cartilago thyroidea
12. m. digastricus
13. n. hypoglossus
14. glandula submandibularis
15. a. subclavia
16. v. subclavia
17. n. vagus
18. n. phrenicus

19. m. scalenus anterior

20. m. mylohyoideus

CAPUT

1. a. facialis

2. glandula parotis (glandula parotidea)

3. palpebra superior

4. palpebra inferior

5. nasus externus

6. mentum

7. palatum durum

8. uvula

9. tonsilla palatina

10. tonsilla pharyngea (tonsilla pharyngealis, tonsilla adenoidea)

11. ostium pharyngeum tubae auditivae

12. sinus maxillaris

13. sinus frontalis

14. sinus sphenoidalis

15. concha nasalis media

16. ganglion trigeminale

17. n. alveolaris inferior

18. n. lingualis

19. a. maxillaris

20. a. temporalis superficialis

21. falx cerebri

22. tentorium cerebelli

23. sinus sagitalis superior

24. sinus transversus

25. sinus sigmoideus

26. n. opticus

27. bulbus oculi

28. cavum tympani (cavitas tympanica)

SISTEMA STOMATOGNATICA

1. labium superius

2. labium inferius

3. angulus oris

4. rima oris

5. vestibulum oris

6. gingivae (superior/inferior)

7. cavitas dentis

8. periodontium

9. corona dentis

10. collum dentis

11. radix dentis

12. frenulum labii superioris

13. m. maseter

14. m. temporalis

15. m. pterygoideus lateralis

16. m. pterygoideus medialis

17. articulatio temporomandibularis

18. lingua

19. bucca

20. dentes permanentes

pełna nazwa wszystkich zębów stałych według następującego schematu:

-dens incisivus medialis/lateralis superior/inferior permanens dexter/sinister
-dens caninus superior/inferior permanens dexter/sinister
-dens premolaris primus/secundus superior/inferior permanens dexter/sinister
-dens molaris primus/secundus/tertius superior/inferior permanens dexter/sinister

21. dentes decidui

pełna nazwa wszystkich zębów mlecznych według następującego schematu:

-dens incisivus medialis/lateralis superior/inferior deciduus dexter/sinister
-dens caninus superior/inferior deciduus dexter/sinister
-dens molaris primus/secundus superior/inferior deciduus dexter/sinister

22. papilla interdentalis (podać systemem dwuosobowym między którymi zębami leży)

NAZEWNICTWO ANGIELSKIE

SISTEMA STOMATOGNATICA -UKŁAD STOMATOGNATYCZNY - STOMATOGNATHIC SYSTEM

Maxilla - Szczeka - Maxilla

-Corpus maxillae - Trzon szczęki - Body of maxilla

—Facies orbitalis - Powierzchnia oczodołowa - Orbital surface

—Facies anterior - Powierzchnia przednia - Anterior surface

—Facies infratemporalis - Powierzchnia podskroniowa - Infratemporal surface

—Facies nasalis - powierzchnia nosowa - Nasal surface

-Processus frontalis - wyrostek czołowy - Frontal process

-Processus zygomaticus - Wyrostek jarzmowy - Zygomatic process

-Processus palatinus - Wyrostek podniebienny - Palatine process

-Processus alveolaris - Wyrostek zębodołowy - Alveolar process

Os palatinum - Kość podniebienna - Palatine bone

Mandibula - Żuchwa - Mandible

-Corpus mandibulae - Trzon żuchwy - Body of mandible

—Foramen mentale - Otwór bródkowy - Mental foramen

-Ramus mandibulae - Gałąź żuchwy - Ramus of mandible

—Foramen mandibulae - Otwór żuchwy - Mandibular foramen

—Processus coronoideus - Wyrostek dziobiasty - Coronoid process

—Processus condylaris - Wyrostek kłykciowy - Condylar process

—Caput mandibulae - Głowa żuchwy - Head of mandible

—Collum mandibulae - Szyjka żuchwy - Neck of mandible

Musculus masseter - Mięsień żwacz - Masseter m.

Musculus temporalis - Mięsień skroniowy - Temporalis m.

Musculus pterygoideus medialis - Mięsień skrzydłowy przyśrodkowy - Medial pterygoid m.

Musculus pterygoideus lateralis - Mięsień skrzydłowy boczny - Lateral pterygoid m.

Musculus buccinator - Mięsień policzkowy - Buccinator

Musculus orbicularis oris - Mięsień okrężny ust - Orbicularis oris

Musculus genioglossus - Mięsień bródkowo-językowy - Genioglossus

Musculus geniohyoideus - Mięsień bródkowo-gnykowy - Geniohyoid

Musculus mylohyoideus - Mięsień żuchwowo-gnykowy - Mylohyoid

Musculus digastricus (venter anterior et posterior) - Mięsień dwubrzuścowy (brzusiec przedni i tylny) - Digastric m. (anterior and posterior belly)

Musculus stylohyoideus - Mięsień rylcowo-gnykowy - Stylohyoid m.

Nervi craniales - Nerwy czaszkowe - Cranial nerves

Nervus trigeminus - Nerw trójdzielny - Trigeminal nerve

-Nervus maxillaris - Nerw szczękowy (V) - Maxillary nerve

—Nervus alveolaris superior posterior - Nerw zębodołowy górny tylny - Superior posterior alveolar nerve

—Nervus infraorbitalis - Nerw podoczodołowy - Infraorbital nerve

-Nervus mandibularis - Nerw żuchwowy - Mandibular nerve

—Nervus alveolaris inferior - Nerw zębodołowy dolny - Inferior alveolar nerve

—Nervus lingualis - Nerw językowy - Lingual nerve

Nervus facialis - Nerw twarzowy (VII) - Facial nerve

Nervus glossopharyngeus - Nerw językowo-gardłowy (IX) - Glossopharyngeal nerve

Nervus vagus - Nerw błędny (X) - Vagus nerve

Nervus hypoglossus - Nerw podjęzykowy (XII) - Hypoglossal nerve

Cavum oris - Jama ustna - Oral cavity

Vestibulum oris - Przedsionek jamy ustnej - Oral vestibule

Rima oris - Szpara ust - Oral fissure

Labia oris - Wargi ust - Lips

Labium superius - Wargę górna - Upper lip

Labium inferius - Wargę dolna - Lower lip

Palatum - Podniebienie - Palate

Palatum durum – Podniebienie twarde - Hard palate

Palatum molle - Podniebienie miękkie - Soft palate

Gingivae – Dziąsła - Gingiva (Gum)

Glandula parotidea (parotis) - Ślinianka przyuszna - Parotid gland

Ductus parotideus - Przewód ślinianki przyusznej - Parotid duct

Glandula sublingualis – Ślinianka podjęzykowa - Sublingual gland

Glandula submandibularis – Ślinianka podżuchwowa - Submandibular gland

Ductus submandibularis - Przewód ślinianki podżuchwowej - Submandibular duct

Dentes - Zęby - Teeth

Corona dentis - Korona zęba - Crown of tooth

-Cuspis dentis - Guzek zęba - Cusp of tooth

-Apex cuspidis - Wiechołek guzka - Apex of cusp

-Facies occlusalis - Powierzchnia żucia - Occlusal surface

-Facies vestibularis - Powierzchnia przedsionkowa - Vestibular surface

-Facies buccalis - Powierzchnia policzkowa - Buccal surface

-Facies labialis - Powierzchnia wargowa - Labial surface

-Facies lingualis - Powierzchnia językowa - Lingual surface

-Facies palatalis - Powierzchnia podniebienna - Palatal surface

-Facies mesialis - Powierzchnia styczna bliższa - Mesial surface

-Facies distalis - Powierzchnia styczna dalsza - Distal surface

Cervix dentis - Szyjka zęba - Neck of tooth

Radix dentis - Korzeń zęba - Root of tooth

-Apex radialis dentis - Wierzchołek korzenia zęba - Apex of root

Cavitas (coronae) dentis - Komora (korony) zęba - Pulp cavity

Canalis radialis dentis - Kanał korzeniowy zęba - Root canal

Pulpa dentis - Miazga zęba - Dental pulp

-Pulpa coronalis - Miazga koronowa - Crown pulp

-Pulpa radialis - Miazga korzeniowa - Root pulp

Dentinum - Zębina - Dentine

Enamelum - Szklivo - Enamel

Cementum - Kostniwo (Cement korzeniowy) – Cement / Cementum

Periodontium - Ozębna - Periodontium

Radix buccalis - Korzeń policzkowy - Buccal root

Radix palatalis - Korzeń podniebienny - Palatal root

Radix mesialis - Korzeń bliższy - Mesial root

Radix distalis - Korzeń dalszy - Distal root

Alveolus dentalis - Zębodół - Tooth socket

Dentes decidui - Zęby mleczne - Deciduous teeth

Dentes permanentes - Zęby stałe - Permanent teeth

Lingua - Język - Tongue

Corpus linguae - Trzon języka - Body of tongue

Radix linguae - Nasada języka - Root of tongue

Apex linguae - Koniec języka - Apex of tongue

Dorsum linguae - Grzbiet języka - Dorsum of tongue

Facies inferior linguae - Powierzchnia dolna języka - Inferior surface of tongue

Margo linguae - Brzeg języka - Margin of tongue

Papillae linguales - Brodawki językowe - Papillae of tongue
Tonsilla lingualis - Migdałek językowy - Lingual tonsil
Musculus genioglossus - Mięsień bródkowo-językowy - Genioglossus
Musculus hyoglossus - Mięsień gnykowo-językowy - Hyoglossus
Musculus styloglossus - Mięsień rylcowo-językowy - Styloglossus